

Носко Микола

ORCID 0000-0001-9903-9164; Researcher ID C-6263-2017; Scopus-Author ID 56880089100

Доктор педагогічних наук, професор,
дійсний член (академік) НАПН України,
радник ректора Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (Чернігів, Україна)
E-mail: mykola.nosko@gmail.com

Дорошенко Дмитро

ORCID 0000-0002-3094-1798

Аспірант, Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (Чернігів, Україна)
E-mail: doroshdov1987@gmail.com

Носко Юлія

ORCID 0000-0003-1077-8206; Researcher ID AAT-8354-2021; Scopus-Author ID 56880366900

Доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри дошкільної та початкової освіти,
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
(Чернігів, Україна) E-mail: ulianosko5@gmail.com

ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ

Динамічний розвиток вітчизняної освіти, вимагає від педагога, неперервного здобуття нових знань, навичок, підвищення компетентності, впровадженням нових технологій. Одним із наслідків цього процесу є впровадження в освітній процес особистісно-орієнтованого підходу. В навчанні здобувачів освіти у ЗВО, указаний підхід визначається цілісністю процесу становлення індивідуальності, розвитком фізичних та розумових здібностей, моральним якостей. Особистісно-орієнтоване навчання організовується на основі врахування індивідуальних можливостей і потреб здобувача освіти, ставлення до нього як до суб'єкта освітнього процесу. Це спеціально організований педагогічний процес який є цілеспрямованим, планомірним, безперервним. Загальна мета навчального процесу полягає у становленні творчої активної і самостійної особистості, у прагненні до самовдосконалення і саморозвитку. Отже, формування особистості стає пріоритетною метою підготовки фахівця.

***Метою статті** є розгляд особистісно-орієнтованого підходу в освітньому процесі закладу вищої освіти, у контексті фізичного виховання майбутніх вчителів.*

***Методологічною основою** статті є філософські, психологічні, педагогічні теорії та положення, які розкривають концептуальні підходи щодо досліджуваної проблематики.*

***Наукова новизна** полягає у тому, що у статті розглянуто сутність особистісно-орієнтованого підходу в освітньому процесі закладу вищої освіти, у контексті фізичного виховання майбутніх вчителів.*

***Висновки.** Особистісно-орієнтований підхід визначається цілісністю процесу становлення індивідуальності, розвитком фізичних та розумових здібностей, моральним якостей здобувача освіти. За використання особистісно-орієнтованого підходу у фізичному вихованні студентів ЗВО, увага акцентується на становленні цілісної особистості, гуманізації її потенціалу, розвитку суб'єктності, здатності до самовизначення. Завдання викладача полягає у формуванні особистості студента через співпрацю, засвоєння цінностей фізичної культури, самостійність, активність, творчий підхід, збагачення суб'єктного досвіду самовдосконалення.*

***Ключові слова:** особистісно-орієнтований підхід, педагог, здобувач освіти, освітній процес, суб'єктність.*

Постановка проблеми. Вітчизняна освіта сьогодення характеризується постійним оновленням. Її динамічний розвиток, вимагає від педагога, неперервного здобуття нових знань, навичок, підвищення компетентності, впровадженням нових технологій. Одним із наслідків цього процесу стало впровадження в освітній процес особистісно-орієнтованого підходу, який є наскрізним, системним, глибинним інструментом організації освітнього середовища. В навчанні здобувачів освіти у ЗВО, указаний підхід визначається цілісністю процесу становлення індивідуальності, розвитком фізичних та розумових здібностей, моральним якостей. У процесі особистісно-орієнтованого навчання, визначальним стає виявлення суб'єктності здобувачів освіти, адже воно вибудовується на основі індивідуальних особливостей останніх, а отже, на визнанні самоцінності суб'єктивного досвіду особистості.

Аналіз досліджень і публікацій. Вивченню різних аспектів особистісно-орієнтованого підходу присвячено дослідження вітчизняних (І. Беха, Г. Бала, Г. Васяновича, О. Дубасенюк, І. Зязюна, В. Кудіна, В. Семиченко, О. Пехоти, В. Рибалка) та зарубіжних науковців (Д. Мілікен, Ч. Купісевич, А. Харгрівз).

Теоретичні аспекти особистісно-орієнтованого підходу у навчанні, розглянуто у працях П. Атаманчука, Є. Бондаревської, О. Ніколаєва, Е. Носенко, Н. Романчука, С. Сисоєвої, І. Якиманської. Вивченню засобів і технологій особистісно-орієнтованого навчання і виховання присвячено доробок С. Негода, Т. Хлебнікової, О. Севастьянова.

Використанню особистісно-орієнтованих технологій у навчально-виховному процесі ЗВО присвячено праці І. Брітченко, Н. Волкова, О. Горбатюк, М. Гриньова, Р. Гришкова, Н. Гузій, С. Ізбаш, А. Коробченко, В. Стрельнікова.

Метою статті є розгляд особистісно-орієнтованого підходу в освітньому процесі закладу вищої освіти, у контексті фізичного виховання майбутніх вчителів.

Методологічною основою статті є філософські, психологічні, педагогічні теорії та положення, які розкривають концептуальні підходи щодо досліджуваної проблематики.

Наукова новизна полягає у тому, що у статті розглянуто сутність особистісно-орієнтованого підходу в освітньому процесі закладу вищої освіти, у контексті фізичного виховання майбутніх вчителів.

Виклад основного матеріалу. Наслідком модернізаційних процесів які відбуваються в українській освіті, стала зміна поглядів на стратегічні цілі навчально-виховного процесу. Сьогодні навчання має бути направленим, насамперед, на становлення суб'єктності особистості, врахування потреб кожного, на сприяння творчій діяльності. Дотримання цих принципів у ЗВО, можна забезпечити через запровадження особистісно-орієнтованого підходу щодо організації навчання. В його основу покладено ідеї які співзвучні ідеям особистісного розвитку, а саме: ідеї гуманізації, індивідуалізації, диференціації навчання [5].

За твердженням А. Маслоу особистісно-орієнтований підхід в педагогіці, ґрунтується на гуманізмі, направлено на: таку організацію виховання за якої поєднуються соціальне, психічне і біологічне; задоволення пізнавальних потреб людини, виявлення та реалізацію особистісного потенціалу [6].

Ідея особистісної орієнтації фізичного виховання пов'язана з поглядами давніх греків, щодо цілісного розуміння світу людини. Так, Платон називав кульгавою, людину тіло і душа якої були не однаковою мірою розвинені. Мислитель епохи Відродження Ж.-Ж. Руссо ставив питання про необхідність свободи волі дитини [1; 2, 243, 300]. У XIX ст. ідеї, за своїм змістом, близькі до особистісного підходу висловлював К. Ушинський. На його думку, принцип самостійності, самодіяльності особистості у пізнанні навколишнього світу, засвідчує той факт, що людина, як предмет виховання, перестає бути пасивним результатом впливу вихователя [10]. Ідею особистісного підходу, у сучасному розумінні, почали розробляти на початку 80-х рр. XX ст., коли виховання почали трактувати як суб'єкт-суб'єктного процес [4].

Особистісний підхід є психолого-педагогічним принципом, за якого враховується своєрідність індивідуальності людини, система відносин, коли кожен здобувач освіти відчуває себе особистістю. Особистісно-орієнтоване навчання організовується на основі врахування індивідуальних можливостей і потреб здобувача освіти, ставлення до нього як до суб'єкта освітнього процесу. Це спеціально організований педагогічний процес який є цілеспрямованим, планомірним, безперервним. Метою такого навчання є формування у здобувачів освіти самостійності, ініціативності, відповідальності, критичного мислення [4; 5; 7, 14–40].

Особистісно-орієнтований підхід ґрунтується на системі взаємопов'язаних понять, ідей, підтримує і забезпечує процес самопізнання, самореалізації, самовдосконалення майбутнього педагога. За особистісно-орієнтованого підходу здобувач освіти розглядається як самосвідомий суб'єкт навчальної взаємодії. Це тактика, використання якої дозволяє: виявляти роль і місце суб'єктів освітнього процесу, специфіку їх діяльності, ґрунтуючись на довірі та повазі до особистості; розкривати та використовувати суб'єктний досвід. [7, 14–40; 9; 11].

В особистісно-орієнтованому підході, основоположним результатом та критерієм ефективності педагогічного процесу, а також його об'єктом, суб'єктом і метою є особистість. Виходячи з цього, сьогодні, виникає необхідність змін у змісті педагогічної освіти у таких напрямках як: орієнтація на професійний та особистісний розвиток майбутнього фахівця; у контексті особистісно-орієнтованого підходу, єдність педагогічної практики і методичної, теоретико-методологічної та психолого-педагогічної підготовки; саморозвиток особистісних якостей майбутнього вчителя, розвиток його самопізнання, індивідуальності, суб'єктності, потреби в професійному та особистісному зростанні [7, 14–40].

Духовне і фізичне становлення майбутнього вчителя, відбувається у ході професійно-педагогічної підготовки. Як указує М. Данилевич, особистісно-орієнтований підхід ґрунтується саме на єдності інтелектуального, духовного, психічного і фізичного розвитку. За особистісно-орієнтованого навчання, кожному здобувачу освіти надається можливість реалізувати себе у пізнанні, навчальній діяльності, поведінці, спираючись на власні здібності, схильності, ціннісні орієнтації та суб'єктивний досвід. Передбачається така взаємодія викладача та здобувача освіти коли, оціночні судження педагога змінюються послідовною психологічною підтримкою студента, на кожному кроці освоєння фізичної культури, через послідовне використання можливостей спільної продуктивної діяльності. Завданням педагога тут стає організація навчального процесу, таким чином, щоби водночас із засвоєнням знань та вмій, відбувалось формування гармонійної особистості [3].

За використання особистісно-орієнтованого підходу: формуються усвідомлена, значуща та дієва мотивація та сприятливий психофізичний стан; гармонізується розвиток, як фізичний так і інтелектуальний, моральний, естетичний. Направленість процесу навчання на актуалізацію потреби особистості у самопізнанні, створює необхідні умови для самовизначення здобувача освіти у процесі фізичного виховання. Процес фізичного виховання підпорядковується визначеній меті, завданням та принципам. Складовими його організації є зміст, методи, засоби.

Загальна мета навчального процесу, полягає у становленні творчої активної і самостійної особистості. Як зазначає О. Сопотницька, актуальність використання особистісно-орієнтованого підходу в освітньому процесі ЗВО зумовлюється пріоритетністю в обранні індивідуального шляху професійного становлення та зростання кожним здобувачем освіти, можливістю його максимально розвитку. Отже, формування особистості стає пріоритетною метою підготовки фахівця. Цій меті мають підпорядковуватись засоби, методи та форма навчання. [7, 34–45; 9].

Виділяють стратегічний і оперативний рівні цілеутворення. На стратегічному рівні мета диференціюється за наступними етапами підготовки: початкова, основна, завершальна підготовка. На оперативному – полягає у формуванні цілей змістовної складової педагогічної освіти, тобто вивчення навчальних предметів. Ієрархічна модель цілеутворення дозволяє сформулювати майбутнього педагога основи на вдосконаленні освітнього процесу у ЗВО [7, 34–45].

У фізичному вихованні, використання особистісно-орієнтованого підходу спрямовується на розвиток індивідуальності, самобутності та самостійності здобувача освіти через створення умов для реалізації його потенційних здібностей, у процесі освоєння різноманіття цінностей та форм фізичної культури, збагачення суб'єктного спортивного досвіду. Мета фізичного виховання полягає: у всебічному фізичному розвитку особистості та формуванні її фізичної культури; формуванні потреби, звички до регулярних занять фізичними вправами. Метою фізичного виховання у ЗВО є сприяння підготовці гармонійно розвинутого, висококваліфікованого фахівця.

Завдання формуються на основі мети та співпадають із функціями педагогічного процесу – освітньою, розвиваючою, виховною. Завдання педагога, у контексті особистісно-орієнтованого підходу, полягає у забезпеченні умов для досягнення здобувачем освіти значимих результатів фізичного вдосконалення. Воно реалізуються через відповідну направленість навчальних занять, коли актуалізується базова потреба у самопізнанні, створюються необхідні умови для самовизначення та особистісного розвитку студента.

Принципи є вихідними положеннями, дотримання яких допомагає досягнути поставленої мети та завдань фізичного виховання. Особистісно-орієнтований підхід містить низку педагогічних принципів, що мають допомогти майбутньому фахівцю у розвитку його навичок та здібностей. До даних принципів належать: врахування індивідуальності кожного здобувача освіти; педагогічний оптимізм, тобто відсутність поділу за здібностями; увага до вікових та індивідуальних особливостей студентів; підтримка позитивних емоцій від процесу навчання; розвиток особистісних здібностей студентів, завдяки подоланню труднощів; використання дослідницьких методів в навчальному процесі; тактовне ставлення та повага до здобувачів освіти; рівноправна взаємодія зі студентами та сприяння їх креативності [8].

Впровадження особистісно-орієнтованого підходу в освітній процес ЗВО впливає і на змістовну складову навчання. Перш з все, цей вплив торкається внутрішньої організації суб'єктів навчального процесу й меншою мірою впливає на предметно-змістовну галузь навчання.

Методи і засоби навчання мають обиратися таким чином, щоб кожний здобувач освіти міг проявити себе і свої здібності. Засоби є основним інструментом, за допомогою якого досягаються педагогічна мета і вирішуються відповідні завдання. За впровадження особистісно-орієнтованого підходу у ЗВО, використання відповідних методів і засобів навчання, забезпечується за рахунок відповідної організації освітнього процесу, побудованого із врахуванням індивідуально-психологічних особливостей студентів. Мають бути враховані всі компоненти індивідуального досвіду набутого студентами, а саме: когнітивний (знання), операційний (способи виконання дій), аксіологічний (установки, цінності) набутого студентом як суб'єктом пізнання [7, 48; 9].

Основним засобом досягнення поставленої мети у фізичному вихованні, є фізичні вправи. Фізична культура особистості, формується через використання особистісно-орієнтованої парадигми освіти, у відповідності до якої, обґрунтування педагогічних засобів, полягає у пошуку шляхів створення особистісно-розвиваючої ситуації. В основі її побудови лежать: знання з основ фізичної культури; уміння використовувати здобуті знання в індивідуальній практиці; сформованість навички рухової діяльності; психологічні та психофізичні властивості.

Загалом, у своєму поєднанні, комплекс змістовних складових фізичного виховання, формує потребу у систематичних заняттях з фізичної культури. Професійна підготовка майбутніх фахівців, в основу якої покладено особистісно-орієнтований підхід, передбачає створення навчальних ситуацій які ведуть до формування позитивної Я-концепції. Названий підхід, передбачає наповненість процесу навчання професійно необхідними для здобувача освіти питаннями [9].

Висновки. Особистісно-орієнтований підхід визначається цілісністю процесу становлення індивідуальності, розвитком фізичних та розумових здібностей, моральним якостей здобувача освіти. За використання особистісно-орієнтованого підходу у фізичному вихованні студентів ЗВО, увага акцентується на становленні цілісної особистості, гуманізації її потенціалу, розвитку суб'єктності, здатності до самовизначення. Завдання викладача полягає у формуванні особистості студента через співпрацю,

засвоєння цінностей фізичної культури, самостійність, активність, творчий підхід, збагачення суб'єктного досвіду самовдосконалення.

References

1. Бобко Л. О. Гуманістичне виховання студентів вищих навчальних закладів фінансово-економічного профілю у позанавчальній діяльності: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. Київ, 2004. 20 с.
Bobko L. O. (2004) Humanistychne vykhovannia studentiv vyshchych navchalnykh zakladiv finansovo-ekonomichnoho profilu u pozanavchalnii diialnosti [Humanistic education of students of higher educational institutions of financial and economic profile in extracurricular activities]: Avtoref. dys. ... kandydata pedahohichnykh nauk. Kyiv. 20 s.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. 374 с.
Honcharenko S. U. (1997) Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk [Ukrainian pedagogical dictionary]. K.: Lybid. 374 s.
3. Данилевич М. В. Особистісно орієнтований підхід у професійній підготовці майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до рекреаційно-оздоровчої діяльності. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2014. Вип. 39. С. 133–137. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2014_39_24
Danylevych M. V. (2014) Osobystisno oriientovanyi pidkhid u profesiinii pidhotovtsi maibutnykh fakhivtsiv z fizychnoho vykhovannia ta sportu do rekreatsiino-ozdorovchoi diialnosti [A personally oriented approach in the professional training of future specialists in physical education and sports for recreational and health activities]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh – Pedagogy of the formation of a creative personality in higher and general education schools*. Vyp. 39. S. 133–137. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2014_39_24
4. Дубасенюк О. А. Технологічні засади впровадження особистісно орієнтованого підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього вчителя. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методи навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2012. Вип. 29. С. 55–59.
Dubaseniuk O. A. (2012) Tekhnolohichni zasady vprovadzhennia osobystisno oriientovanoho pidkhodu u profesiino-pedahohichnii pidhotovtsi maibutnoho vchytelia [Technological principles for implementing a personality-oriented approach in the professional and pedagogical training of future teachers]. *Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy – Modern information technologies and innovative teaching methods in the training of specialists: methodology, theory, experience, problems*. Vyp. 29. S. 55–59.
5. Мазайкіна І. О. Особистісно-орієнтований підхід до навчання у ВНЗ як запорука імплементації Закону «Про вищу освіту». *Імплементація закону України «Про вищу освіту» як складова академічної автономії: навч.-метод. конф. ВНМУ (Вінниця, 17 лют. 2016 р.)*. Вінниця: ВНМУ, 2016. С. 92–94. Retrieved from: <https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/3276?locale-attribute=en>
Mazaikina I. O. (2016) Osobystisno-oriientovanyi pidkhid do navchannia u VNZ yak zaporuka implementatsii Zakonu «Pro vyshchu osvitu» [Modern information technologies and innovative teaching methods in the training of specialists: methodology, theory, experience, problems]. *Implementatsiia zakonu Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» yak skladova akademichnoi avtonomii: navch.-metod. konf. VNMU – Implementation of the Law of Ukraine «On Higher Education» as a component of academic autonomy: educational and methodological conference of VNMU*. Vinnytsia: VNMU. S. 92–94. Retrieved from: <https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/3276?locale-attribute=en>
6. Maslou A. (1982) Samoaktualizatsiya. Psihologiya lichnosti [Self-actualization. Psychology of personality]. Teksty pod redaktsiiey Yu. B. Gippenreyter, A. A. Puzyreya. S. 305–306.
7. Професійна педагогічна освіта: особистісно орієнтований підхід : монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. С. 436
Dubaseniuk O. A. (2012) Profesiina pedahohichna osvita: osobystisno oriientovanyi pidkhid [Professional teacher education: a person-centered approach]. Vyd-vo ZhDU im. I. Franka. S. 436.
8. Раструба Т. Особистісно орієнтований підхід як ключовий принцип організації мистецької освіти учнів загальноосвітніх навчальних закладів України: вимоги сьогодення. *Молодий вчений*. 2018. № 2. С. 825–828.
Rastruba T. (2018) Osobystisno oriientovanyi pidkhid yak kliuchovyi pryntsyv orhanizatsii mystetskoï osvity uchniv zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladiv Ukrainy: vymohy sohodennia [A personally oriented approach as a key principle of organizing art education for students of general educational institutions of Ukraine: today's requirements]. *Molodyi vchenyi – Young scientist*. № 2. S. 825–828
9. Сопотницька О. В. Педагогічні підходи до формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності в ігрових видах спорту. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*. 2019. № 87. С. 153–157. Retrieved from: <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/4246>
Sopotnytska O. V. (2019) Pedahohichni pidkhody do formuvannia hotovnosti maibutnykh uchyteliv fizychnoi kultury do trenerskoï diialnosti v ihrovyykh vydakh sportu [Pedagogical approaches to forming the readiness of future physical education teachers for coaching activities in game sports]. *Zbirnyk naukovykh prats*

- «Pedagogichni nauky» – Collection of scientific works «Pedagogical Sciences». № 87. S. 153–157. Retrieved from: <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/4246>
10. Ushinskiy K. D. (1950) Chelovek kak predmet vospitaniya. Opyit pedagogicheskoy antropologii [Man as a subject of education. Experience of pedagogical anthropology]. Sobranie pochineniy. M. T. 8. S. 14, 23.
11. Шишкін Г. Особистісно-орієнтоване навчання майбутніх учителів технологій. *Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Сер. 5. Педагогічні науки: реальність та перспективи*. 2013. Вип. № 40. С. 292–297 Retrieved from: <http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2022/47/39.pdf>
- Shyshkin H. (2013) Osobystisno-orientovane navchannia maibutnikh uchyteliv tekhnolohii [Person-centered training of future technology teachers]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im. M. P. Drahomanova. Ser. 5. Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy – National Pedagogical University named after M. P. Dragomanov. Ser. 5. Pedagogical Sciences: Realities and Prospects..* Вип. № 40. S. 292–297.

Nosko Mykola

ORCID 0000-0001-9903-9164; Researcher ID C-6263-2017; Scopus-Author ID 56880089100

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
the existing member (academician) of Ukrainian NAPS,
Rector's Adviser of T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: mykola.nosko@gmail.com

Doroshenko Dmytro

ORCID 0000-0002-3094-1798

Post-graduate student,
T. H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: doroshdov1987@gmail.com

Nosko Julia

ORCID 0000-0003-1077-8206; Researcher ID AAT-8354-2021; Scopus-Author ID 56880366900

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor at the Department of preschool and primary education,
T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: ulianosko5@gmail.com

A PERSON-CENTERED APPROACH IN THE PHYSICAL EDUCATION OF FUTURE TEACHERS

The dynamic development of domestic education requires the teacher to continuously acquire new knowledge, skills, improve competence, and introduce new technologies. One of the consequences of this process is the introduction of a personality-oriented approach into the educational process. In the education of students in higher education institutions, this approach is determined by the integrity of the process of forming an individual, the development of physical and mental abilities, and moral qualities. Personality-oriented education is organized on the basis of taking into account the individual capabilities and needs of the student, treating him as a subject of the educational process. This is a specially organized pedagogical process that is purposeful, systematic, and continuous. The general goal of the educational process is to form a creative, active, and independent personality, striving for self-improvement and self-development. Therefore, the formation of personality becomes a priority goal of training a specialist.

The purpose of the article is to consider a personality-oriented approach in the educational process of a higher education institution, in the context of physical education of future teachers.

The methodological basis of the article are philosophical, psychological, pedagogical theories and regulations that reveal the conceptual approaches due to the studied issues.

The scientific novelty lies in the fact that the article examines the essence of a personality-oriented approach in the educational process of a higher education institution, in the context of physical education of future teachers.

Conclusions. *The personality-oriented approach is determined by the integrity of the process of forming an individuality, the development of physical and mental abilities, and the moral qualities of the student. When using a personality-oriented approach in the physical education of students of higher educational institutions, attention is focused on the formation of a holistic personality, the humanization of its potential, the development of subjectivity, and the ability to self-determination. The teacher's task is to shape the student's personality through cooperation, assimilation of physical culture values, independence, activity, creative approach, and enrichment of the subjective experience of self-improvement.*

Key words: person-centered approach, teacher, learner, educational process, subjectivity.

Стаття надійшла до редакції 14.01.2025

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор **Сагач О.М.**